

Klima- og miljødepartementet v/statsråd Vidar Helgesen

UTTAELSE FRA NORGES VERDENSARVS POLITISKE RÅD OM RAMMEBETINGELSER FOR IVARETAKELSE AV VERDENSARVEN

Norges Verdensarvs politiske råd setter stor pris på statsrådets videohilsen til Norges Verdensarv 10 års-jubileum, fremført ved åpningen av Verdensarvforum i Hammerfest 12. juni 2017. Her ble blant annet de nasjonalt høye ambisjonene for ivaretagelse av verdensarvverdiene, utvikling av verdensarvstedene til fyrtårn for beste praksis og Norges Verdensarv som korrektiv og samarbeidspartner trukket fram.

Statsråden viste også til reiselivsmeldingen (Meld St. 19, 2016-2017 «Opplev Norge – unikt og eventyrlig») som ble lagt fram i vår og hvor næringsaspektet og verdensarvens potensial til å skape nye arbeidsplasser er viktig. Politisk råd vil for øvrig rette oppmerksomhet mot merknaden fra en samlet næringskomite om fyrtårn, Norges internasjonale forpliktelse for verdensarvområdene gjennom verdensarvkonvensjonen og at «*verdensarvstedene må settes i stand til forvaltning, istandsetting og vedlikehold, slik at verdiene ikke forringes.*» Komiteen peker også på viktigheten av at kunnskapsutvikling og formidling må ligge på høyt internasjonalt nivå ved verdensarvsentrene.

Etter politisk råds mening innebærer de politiske signalene og føringene at det legges et godt grunnlag for en balansert og bærekraftig næringsutvikling med basis i verdensarven. Men det stiller et fragmentert og et dårlig samordnet virkemiddelapparat overfor betydelige utfordringer. På samme måte skjerpes kravene til samhandling og samarbeid på flere nivåer, ikke minst mellom verdensarvstedene og mellom verdensarvstedene og øvrige forvaltningsnivåer. Styrking av ambisjoner og skjerping av forpliktelser må også bety tilstrekkelig tilførsel av økonomiske ressurser.

Norges Verdensarvs politiske råd vil be om at:

- verdensarvstedene av statsparten inviteres til samarbeid om utvikling av fyrtårnstrategier på pilotbasis.
- forvaltningen sammen med verdensarvstedene kan prøve ut virkemiddelinnsett (også på tvers av departementsansvar og forvaltningsgrenser) som aktivt kan stimulere til næringsutvikling innen forsvarlige og bærekraftige rammer.

Norges Verdensarvs politiske råd ber om at en i arbeidet med budsjett 2018 legger til rette for at:

- verdensarvstedene har forutsigbare økonomiske rammer: at midler som øremerkes til et formål også benyttes til formålet, at overføring av midler fra et år til neste budsjettår ikke medfører at stedene «mister» midler, - og ikke minst at tildeling skjer tidligst mulig i budsjettåret.

- nye oppgaver må finansieres med «friske penger», slik at disse oppgavene på verdensarvstedene ikke fortrenger «løpende arbeid».
- verdensarvstedene sikres minimumstildeling av ressurser. Midler til ansettelse av verdensarvkoordinator på heltid vurderes som kritisk viktig uavhengig av situasjon, kompleksitet i forvaltningen eller tidspunkt for innskriving.
- statlige kompetanseressurser ikke spises opp av politiske prioriterte oppgaver av til dels temporær karakter. Det gir f.eks. grunn til bekymring at Klima- og miljødepartementets tildelingsbrev for 2017 legger inn mange oppgave både for Riksantikvaren, men særlig for Miljødirektoratet, som svekker oppfølging av og kontakt med verdensarvstedene. Vi har merket oss at norsk kandidering til verdensarvkomiteen, som vi i utgangspunktet er meget positive til, åpenbart er en meget ressurskrevende oppgave.
- Norges Verdensarv som organisasjon sikres driftsmidler, jfr organisasjonens søknad av 4.januar 2017.

Norges Verdensarvs politiske råd har forventinger til at departementet hensyntar ovenstående punkter slik at de felles forpliktelsene som ligger både på verdensarvstedene og statsparten kan oppfylles på en best mulig måte.

Voss/Røros, 29. juni 2017

Med vennlig hilsen

Norges Verdensarvs politiske råd

Hans-Erik Ringkjøb, leder av rådet, Vestnorsk fjordlandskap

Sven Tore Løkslid (s), Rjukan-Notodden Industriarv

Runa Finborud (s), Røros bergstad og Circumferensen

Ivar Kvalen (s), Urnes stavkirke

Anna Elisa Tryti (s), Bryggen i Bergen

Andre Møller (s), Vegaøyan

Runar Sjøstad (s), Bergkunsten i Alta og Struves meridianbue